

ROYAUME DE BELGIQUE

Avis 36.438/2

DE LA SECTION DE LÉGISLATION DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre des Finances, du Budget, de la Fonction publique et des Relations extérieures de la Région de Bruxelles Capitale, le 22 janvier 2004, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet d'ordonnance "rendant applicables aux impôts régionaux les conséquences de la loi du 31 décembre 2003 instaurant une déclaration libératoire unique", a donné le 17 février 2004 l'avis suivant :

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 1°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, tel qu'il est remplacé par la loi du 2 avril 2003, la section de législation limite son examen au fondement juridique de l'avant-projet, à la compétence de l'auteur de l'acte, ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, l'avant-projet appelle les observations ci-après.

Observations préalables

1. Par lettre du 21 janvier 2004, le Ministre des Finances et du Budget de la Région de Bruxelles-Capitale a demandé l'avis du Conseil d'État sur un avant-projet d'ordonnance "rendant applicables aux impôts régionaux les conséquences de la loi du 31 décembre 2003 instaurant une déclaration libératoire unique" et a informé le Conseil d'État, que par décision du Gouvernement du 15 janvier 2004, cet avis a été demandé dans le délai d'un mois conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 1°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État.

L'avant-projet d'ordonnance constitue l'exécution de l'accord de coopération entre l'État fédéral et la Région de Bruxelles-Capitale relatif à la mise en place d'un système de déclaration libératoire unique qui a fait l'objet de l'avis 36.439/VR, donné ce jour.

C'est sous le bénéfice des observations contenues dans cet avis que le Conseil d'État examine le présent avant-projet d'ordonnance.

2. Il convient d'attirer l'attention sur le caractère subordonné du présent avant-projet d'ordonnance par rapport à l'avant-projet d'ordonnance portant assentiment à l'accord de coopération (36.439/VR).

.../...

Le présent avant-projet ne pourra donc être adopté qu'après qu'il aura été porté assentiment audit accord de coopération par l'État fédéral et par la Région de Bruxelles-Capitale.

Observations particulières

Intitulé

L'ordonnance serait mieux intitulée comme suit :

"Ordonnance rendant applicables aux impôts régionaux les dispositions de la loi du 31 décembre 2003 instaurant une déclaration libératoire unique".

Dispositif

Article 2

Cet article serait mieux rédigé comme suit :

"Art. 2. Les effets d'une déclaration régulièrement faite en application de l'article 2 de la loi du 31 décembre 2003 instaurant une déclaration libératoire unique s'étendent, aux conditions prescrites par ladite loi, aux impôts régionaux, y compris les accroissements, intérêts de retard et amendes, qui sont dus ou auraient pu être dus sur ces sommes, capitaux ou valeurs mobilières avant la date de l'introduction de la déclaration et toutes les dispositions de ladite loi sont applicables aux impôts régionaux, à l'exception de l'article 9."

La finale du texte proposé répond à l'intention de l'auteur de l'avant-projet : suivant le délégué du gouvernement régional, il n'entre pas dans les intentions de celui-ci de proposer au Conseil régional l'application de l'article 9 aux impôts régionaux ¹. En rendant applicables toutes les autres dispositions de la loi du 31 décembre 2003, précitée, le texte ici proposé rend également applicable, pour ce qui concerne les impôts régionaux l'immunité pénale prévue par l'article 7 de la loi ².

Article 3, § 1er

Le paragraphe 1er de l'article 3 serait mieux rédigé comme suit :

"Par dérogation à l'article 2, la déclaration prévue à cet article est sans effet en ce qui concerne les droits de succession dus sur les sommes, capitaux ou valeurs mobilières qui font partie de la succession d'un habitant du royaume ou qui sont censés en faire partie, dans les cas suivants :

- 1° la succession est ouverte après le 31 décembre 2002;

(1) Le délégué a en effet indiqué ce qui suit :
"Zoals de Waalse Regering zijn wij de mening toegedaan dat artikel 9 van de federale wet van 31 december 2003 houdende invoering van een eenmalige bevrijdende aangifte, dat voorziet in een fiscale boete van minstens 100% voor de belastingplichtigen die nalieten vóór 1 januari 2005 een eenmalige bevrijdende aangifte in te dienen, enkel betrekking kan hebben op federale belastingen.
De Waalse Regering achtte het dan ook aangewezen om inzake de gewestelijke belastingen zelf een gelijkaardige sanctiebepaling in te schrijven in het eigen decreet.
De Brusselse Regering deed dit echter niet en keurde in eerste lezing bewust een ontwerptekst goed die ervan uitgaat dat de bestaande proportionele fiscale boeten van artikel 126 W. Succ. (200% boete), gecombineerd met artikel 141 W. Succ. en artikel 9, eerste lid, van het algemeen reglement van de successierechten (mogelijkheid tot proportionele vermindering van de boeten tot 1/5) in feite volstaan. Er wordt hierbij tevens de aandacht gevestigd op artikel 9, tweede lid, van het algemeen reglement van de successierechten : "Dit barema (waarbinnen de proportionele fiscale boeten kunnen worden verminderd) is evenwel niet van toepassing op overtredingen die gepleegd werden met de bedoeling de belasting te ontduiken of dit mogelijk te maken.".

(2) Voir à ce sujet la note 17 de l'avis 36.439/VR, précité.

- 2° la succession, ouverte avant le 1er janvier 2003, n'a pas fait l'objet d'une déclaration de succession introduite avant le 1er juin 2003 ou dans le délai sur lequel l'Administration a marqué son accord par écrit avant cette date."

Article 3, § 2

Cette disposition doit être omise pour les raisons indiquées dans l'avis 36.439/VR, précité ³.

⁽³⁾ Voir l'observation particulière relative à l'article 4 de l'accord de coopération.

La chambre était composée de

Messieurs	Y. KREINS,	président de chambre,
	J. JAUMOTTE,	conseillers d'État,
Madame	M. BAGUET,	
Monsieur	J. KIRKPATRICK,	assesseur de la section de législation,
Madame	A.-C. VAN GEERSDAELE,	greffier.

Le rapport a été présenté par MM. J. REGNIER, premier auditeur chef de section et P. RONVAUX, auditeur adjoint.

LE GREFFIER,

LE PRÉSIDENT,

A.-C. VAN GEERSDAELE

Y. KREINS

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 36.438/2

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 22 januari 2004 door de Minister van Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van ordonnantie "houdende het toepasselijk maken van de gevolgen van de wet van 31 december 2003 houdende invoering van een eenmalige bevrijdende aangifte op de gewestelijke belastingen", heeft op 17 februari 2004 het volgende advies gegeven :

Aangezien de adviesaanvraag is ingediend op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals het is vervangen bij de wet van 2 april 2003, beperkt de afdeling wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten, haar onderzoek tot de rechtsgrond van het voorontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat deze drie punten betreft, geeft het voorontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Voorafgaande opmerkingen

Bij brief van 21 januari 2004 heeft de Minister van Financiën en van Begroting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de Raad van State om advies gevraagd over een voorontwerp van ordonnantie "houdende het toepasselijk maken van de gevolgen van de federale wet van 31 december 2003 houdende invoering van een eenmalige bevrijdende aangifte op de gewestelijke belastingen" en heeft hij de Raad van State meegedeeld dat dit advies, bij beslissing van de Regering van 15 januari 2004, is gevraagd binnen een termijn van één maand overeenkomstig artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Het voorontwerp van ordonnantie vormt de uitvoering van het samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met betrekking tot de instelling van het systeem van de eenmalige bevrijdende aangifte, waarover heden advies 36.439/VR is uitgebracht.

Het is onder voorbehoud van de in dit advies vervatte opmerkingen dat de Raad van State het voorliggende voorontwerp van ordonnantie onderzoekt.

2. Er dient gewezen te worden op het ondergeschikte karakter van het voorliggende voorontwerp van ordonnantie ten aanzien van het voorontwerp van ordonnantie houdende instemming met het samenwerkingsakkoord (36.439/VR).

.../...

Het voorliggende voorontwerp kan dus eerste worden goedgekeurd nadat de federale Staat en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest hun instemming hebben betuigd met het genoemde samenwerkingsakkoord.

Bijzondere opmerkingen

Opschrift

De ordonnantie zou beter het volgende opschrift dragen :

"Ordonnantie waarbij de bepalingen van de wet van 31 december 2003 houdende invoering van een eenmalige bevrijdende aangifte toepasselijk worden verklaard op de gewestelijke belastingen".

Dispositief

Artikel 2

Dit artikel zou beter worden gesteld als volgt :

"Art. 2. De gevolgen van een regelmatig gedane aangifte met toepassing van artikel 2 van de wet van 31 december 2003 houdende invoering van een eenmalige bevrijdende aangifte gelden, onder de voorwaarden opgelegd door de genoemde wet, eveneens voor de gewestelijke belastingen, met inbegrip van belastingverhogingen, nalatigheidsinteressen en boetes die op die bedragen, kapitalen of roerende waarden verschuldigd zijn of hadden kunnen zijn, voor de datum van indiening van de aangifte en alle bepalingen van de genoemde wet zijn van toepassing op de gewestelijke belastingen, met uitzondering van artikel 9."

Het slot van de voorgestelde tekst strookt met de bedoeling van de indiener van het voorontwerp : volgens de gemachtigde van de Gewestregering ligt het niet in haar bedoeling de Gewestraad voor te stellen artikel 9 toe te passen op de gewestelijke

belastingen ¹. Door alle andere bepalingen van de voormelde wet van 31 december 2003 toepasselijk te verklaren, verklaart de hier voorgestelde tekst, wat de gewestelijke belastingen betreft, de "vrijstelling van strafvervolging" waarin artikel 7 van de wet voorziet, eveneens toepasselijk ².

Artikel 3, § 1°

Paragraaf 1 van artikel 3 zou beter worden gesteld als volgt :

"In afwijking van artikel 2 heeft de aangifte waarin dit artikel voorziet geen gevolgen voor de successierechten die verschuldigd zijn op de sommen, kapitalen of roerende waarden die deel uitmaken van de nalatenschap van een inwoner van het Rijk of die geacht worden er deel van uit te maken, in de volgende gevallen :

- 1° de nalatenschap is opengevallen na 31 december 2002;

⁽¹⁾ De gemachtigde heeft immers het volgende verklaard :
"Zoals de Waalse regering zijn wij de mening toegedaan dat artikel 9 van de federale wet van 31 december 2003 houdende invoering van een eenmalige bevrijdende aangifte, dat voorziet in een fiscale boete van minstens 100 % voor de belastingplichtigen die nalieten vóór 1 januari 2005 een eenmalige bevrijdende aangifte in te dienen, enkel betrekking kan hebben op federale belastingen.
De Waalse Regering achtte het dan ook aangewezen om inzake de gewestelijke belastingen zelf een gelijkaardige sanctiebepaling in te schrijven in het eigen decreet.
De Brusselse Regering deed dit echter niet en keurde in eerste lezing bewust een ontwerptekst goed die ervan uitgaat dat de bestaande proportionele fiscale boeten van artikel 126 W. Succ. (200 % boete), gecombineerd met artikel 141 W. Succ. en artikel 9, eerste lid, van het algemeen reglement van de successierechten (mogelijkheid tot proportionele vermindering van de boeten tot 1/5) in feite volstaan. Er wordt hierbij tevens de aandacht gevestigd op artikel 9, tweede lid, van het algemeen reglement van de successierechten : "Dit barema (waarbinnen de proportionele fiscale boeten kunnen worden verminderd) is evenwel niet van toepassing op overtredingen die gepleegd werden met de bedoeling de belasting te ontduiken of dit mogelijk te maken.".

⁽²⁾ Zie daaromtrent noot 17 van het voormelde advies 36.439/2.

- 2° aangaande de vóór 1 januari 2003 opengevallen nalatenschap is geen aangifte van nalatenschap gedaan vóór 1 juni 2003 of binnen de termijn waarmee het bestuur vóór die datum schriftelijk heeft ingestemd."

Artikel 3, § 2

Deze bepaling dient te vervallen om de redenen die worden opgegeven in het voormelde advies 36.439/VR³.

⁽³⁾ Zie de bijzondere opmerking betreffende artikel 4 van het samenwerkingsakkoord.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	Y. KREINS,	kamervoorzitter,
	J. JAUMOTTE,	staatsraden,
Mevrouw	M. BAGUET,	
de Heer	J. KIRKPATRICK,	assessor van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A.-C. VAN GEERSDAELE,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de HH. J. REGNIER, eerste auditeur-afdelingshoofd en P. RONVAUX, adjunct-auditeur.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. JAUMOTTE.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A.-C. VAN GEERSDAELE

Y. KREINS